

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/2 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 16 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/2 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.

1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/2 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oră 6 cr., a treia-oră 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplăce Nr. 15.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază.

Numele singuratici à 5 cr. se vând în Sibiu: la librăria „Tipografia”, societate pe acțiuni și la librăria L. Michaelis, strada Cisnădiei, 27. — În Alba-Iulia: la librăria Weisz Bernat & la loterie.

Importanța fundației doamnei Bădilă.

II.

(*) O făptuire atât de măreață ca fundația fericitei testatoare d-na Bădilă, era natural să îndemne pe cei direct vizati de marea binefacere la manifestări de recunoștință, cari să fie vrednice de amintirea defunctei și cari să arete că vrednică e tinerimea de fapta generoasă.

Tinerimea universitară română din Cluj a fost în conștiința datoriei sale. Decisiunile luate în scopul de a sărbători cu demnitate și cu distincție memoria defunctei, o dovedesc aceasta cu prisosință.

Antău, tinerimea a dat ilustrei binefăcătoare locul meritat, alături cu nemuritorul Emanuel Gozdu. Întocmai cum tinerimea universitară dela Budapesta sărbătorește an de an memoria acestuia, va sărbători și tinerimea dela Cluj memoria d-nei Bădilă.

Faptul acesta înseamnă pe lângă o recunoștință datorită și gloriificarea salutară a binefăcătoarei și a ideilor sale de generozitate. Procedând astfel, tinerimea dela Cluj asigură și pentru generațiile viitoare temelile unei școale a recunoștinței serioase și a gloriificării figurilor nemuritoare ale neamului.

Dar' cea mai remarcabilă între decisiunile tinerimei, este chestiunea de a se obliga la rebonificare onorabilă pe seama fondurilor proiectatului internat toți acei tineri cari vor beneficia de el. Aceasta este ideea, o idee incontestabil ideală, dar' tot atât de neindoișoară foarte practicabilă. Modalitățile realizării ei, se vor espune în adresa tinerimei către comitetul central al „Asociațiunii”, care este legatară testamentară universală instituită de fericita binefăcătoare.

Deja faptul de laudat, că tinerimea a decis să subscrie adresa cu fiecare membru al ei, — este proba cea mai categorică despre serioșitatea intențiilor și scopurilor urmărite de tinerime în acest punct.

Nu-i vorba despre o dorință platonice, după-cum adese-ori se obișnuiește la noi.

Ci vorba e de o hotărâre demnă, cu garanții sigure de a fi realizată. E anume un fapt sigur, că toată tinerimea din Cluj va adera la adresă, ear' „Asociațiunea”, prin organele sale, va ști da chestiunii acesteia remarcabile rezolvirea cea mai salutară.

Și atunci, se va inaugura odată și la noi curentul de a jertfi pentru instituțiile cari și ele jertfesc pentru noi. Aceasta e o datorință, în prima linie morală, nu numai națională.

Școala spiritului de abnegație și de jertfire, care aproape nu există la noi în forme și cu temelii serioase, — își va deschide propaganda sa nobilă și va provoca mereu cele mai mari succese, morale și materiale. Fundațiunile se vor mari văzând cu ochii, ear' în același chip se vor idealiza vederile și faptele generațiilor tinere.

În fața sigurelor succese și strălucite, alte fundațiuni se vor afla, cari să iee pildă și astfel, cu timpul, școala asta de jertfire se va împănămeni pretutindena la noi.

Dar' vor observa unii sceptici sau egoiști, că ideea nu se poate realiza. Cum să oblige efectiv la rebonificarea stipendiilor?

Răspundem: foarte ușor. Fiecare stipendiat, ori-cât de sărac, poate administra anual la fondurile respective fundații o sumă bagatelă de 20—30 fl., în toată viața sa.

Acesta s'fie principul, și realizarea va fi cât se poate de lesnicioasă.

În special, fundația proiectatului alumneu la Cluj trebuie sprijinită și în forma asta, pentru-că e necesitate ur-

gentă a se aduna un capital mare în timpul cel mai scurt. Altfel, cum să faci alumneu modern și bun??

Pentru-că însă, nu e locul să discutăm aici în amănunte remarcabila acțiune în proiect a tinerimei din Cluj, ne mulțumim a-i fi semnalat importanța și necesitatea în linii generale.

Tot ce mai credem de necesar, e să atragem atențiunea tuturor celor competenți, în materie de stipendii și de alte fundațiuni, la această generoasă pornire.

Și în special, să îndemnăm și aici pe toți binefăcătorii noștri, îndeosebi băncile noastre, a recunoaște și a promova din răspuneri importanța fundației d-nei Bădilă și a proiectatului alumneu universitar român din Cluj.

La Viena, se muncește pentru ridicarea alumneului universitar român. La Pesta, l'a proiectat și l' va realiza fundațiunea Gozdu. La Cluj, trebuie să-l realizeze toți binefăcătorii români, și cu osebire băncile românești, cari ar face fapta cea mai nobilă jertfind în acest scop spre pildă 1/2 sau 1%, anual, în termen de câțiva ani.

Importanța fundației fericitei d-ne Bădilă, reclamă mari făptuiri importante pentru scopurile ei. Și dacă le vom face, nu-s decât satisfacerea unei datorii naționale de urgență și în același timp un meritat și adevărat tribut de recunoștință față de amintirea nemuritoare testatoare.

Sibiu, 17 Oct. n.

Monarhul despre Cehi. Din Viena se știe, că Monarhul ar fi făcut zilele trecute următoarea declarațiune în fața unui distins bărbat de stat, angajat în luptele actuale politice din Austria: „Am multă simpatie pentru poporul ceh, căruia trebuie să i se pună la dispoziție toate mijloacele necesare dezvoltării sale”. Sântem siguri că aceeași părere are Monarhul și despre celelalte popoare din imperiul său, și e rău că puterea executivă de stat nu dă curs pretutindenea acestei păreri, ci caută să o — ascundă.

Boala principelui Carol. Starea sănătății principelui Carol, este staționară. Ultimul buletin medical, trimis Duminecă seara din castelul Peleş dela Sinaia, constată o temperatură între 40 și 41 grade, pulsul între 128 și 140, respirațiunea între 30 și 40. Puterile sânt ceva mai scăzute. La patul bolnavului principe a sosit și Dr. general Teodori, medicul palatului.

Spre federalism. Acum, în ajunul deschiderii reichsrath-ului austriac, „Reichswehr”, organ ce stă foarte aproape de unele cercuri decizitoare politice din Austria, dă sfaturi de bună purtare guvernului Clary și-l face atent să se fearească îndeosebi a se juca cu „autoritatea Coroanei”, pentru-că jocul acesta poate să aibă — cum am constatat și noi, — urmările cele mai funeste pentru monarhie. „Reichswehr” zice așa: „Guvernul actual s'fie precumpănescă bine cât de îngrijitor e obiceiul, ca partidele naționale se caute învingere în configurația parlamentară și apărare în obstrucția parlamentară; și se nu uite guvernul actual, că prin punerea luptei pasiunilor naționale pe terenul legislativei imperiale nu crește vaza autorității supreme de stat, ci slăbește. Ba e periclitată chiar și existența monarhiei prin deslănțuirea contrastelor”. „Reichswehr” dă apoi guvernului actual austriac sfatul, să treacă discutarea chestiilor naționale dela parlamentul central la dietele provinciale, ceea-ce ar însemna lărgirea cercului de competență a acestora, sau — un pas energic spre federalism.

DELEGAȚIUNILE. După știrile mai nouă delegațiunile vor fi convocate pe 16 Noemvrie la Budapesta. Natural, că nu mai în cazul, dacă alegerile pentru delegațiuni se vor pute face și în reichsrath-ul austriac. Contele Clary crede, că le va pute face.

„Nouele base ale politiceii maghiare”

de

Beksics, Gusztáv.

Schimbarea valorilor.

În acest capitol Beksics arată, cum ar trebui să se schimbe în praxă latifundiile. E vorba adevă să se vândă moșiile de pe Alföld și să se cumpere altele în locul lor în regiunea pădurilor, între Români și Slovaci.

Eată cum ar fi să se facă aceasta:

Averile bisericilor, deci — zice el — să rămână, unde sânt, căci acolo au să servească interesele patriei. Dar' moșiile de fidei-comis trebuie strămutate de pe Alföld și în parte și de dincolo de Dunăre, în regiunea pădurilor, adevă că deosebire în Ungaria-nordică și în Ardeal. Moșiile cu economie forestieră n'au să fie strămutate. Astfel e vorba numai de eliberarea agrilor de pe Alföld și dincolo de Dunăre, ca astfel să se delature pedecile, cari stau în calea expansiunii poporului maghiar.

Fidei-comisurile, deci, nu trebuie șterse (cum prind unii) ei, după părerea lui Beksics, trebuie numai strămutate, ear' în Ardeal și Ungaria-nordică au să fie susținute, chiar dacă ar fi cassate în lumea întreagă.

Astfel — zice Beksics — acțiunea națională se reduce la schimbarea locului moșiilor și la un schimb de valori.

Schimbul de valori se estinde și asupra moșiilor comunale și erariale. Aceste trebuie parcelate și vândute, ear' din banii încuși să se facă rente pentru comune. În Ardeal au să fie vândute și pădurile comunale și ale proprietarilor, (din motiv, ca aceste se poată fi cumpărate de magnatii din Ungaria). Spre acest scop trebuie să iee măsuri guvernul sau legislațiunea.

Beksics e încântat de fidei-comisurile forestiere. Cea mai frumoasă economie forestieră din lume — zice el — se află în Boemia și aceasta e fidei-comis. Ea stă în legătură cu economia de vânat, cu economia minieră și cu industria de lemnărit.

Acest scop trebuie să-l urmărim — zise Beksics.

În următoarele ne face și o socoteală, așa cum știe el și o tiduiasca, voină să dovedească, că schimbul de valori nu va întâmpina nici o pedecă.

Pădurile erariale — zice el — se evaluează la 126 milioane florini. Pădurile comunale dimpreună cu minele și cu enclavale de agri, cari vin schimbate, reprezintă o valoare de peste un miliard. Nu este lipsă însă de întreagă această valoare, căci e destul, ca din moșiile de fidei-comis să se parcelize și vândă în un anumit timp (în un jumătate de secol) un milion de jugere. Prin vânzarea acestora și a moșiilor comunale și erariale se deschide un larg teren de expansiune pentru țărani unguri. Și aceste n'ar valora mai mult de 1/2 miliard de fl. Acești bani Beksics află, că sânt în parte depuși la băncile din comitatele cu deosebire de pe Alföld și dincolo de Dunăre. El înșira în o tabelă 25 de comitate, în cari suma depunerilor este 357 milioane fl. Beksics crede, că acești bani sânt de-ai țărănilor, fiind comitatele aceste agricole. Acești bani — zice el — au să se folosească în linia primă la cumpărarea parcelor, căci la schimbarea moșiilor statul nu are să iee asupra sa nici o povară.

Cel mult statul să fie mijlocitor, să facă parcelarea etc.

Cu bani trebuie să lucre statul la colonizare, căci trebuie întâiu să cumpere moșiile, pe cari vrea să colonizeze.

În urma urmelor Beksics tot cere dela stat jertfe pecuniare. Fără de a se angaja statul și a lua asupra sa o povară oare-care — zice el — nu se poate face acțiune națională mai mare...

Ac! Beksics mărturisește involuntar slaba putere a maghiarimei mult laudate, care, eată, fără ajutorul statului nu poate face acțiune națională....

Beksics se mângâie, că banii dați de stat se vor replăi! Vorbă să fie, dă statutele bani să-i păpăm și apoi fă-ți cruce după ei.

Beksics însă zice, că banii trebuie pentru un răboiu triumfător, după care urmează mărirea națională.

Prin aceste acțiuni rassa maghiară se va sporî puternic. În urma schimbărilor de moși — zice Beksics — aristocrația noastră își câștigă pulere economică și socială în finiturile locale de Români și Slovaci.

Dacă Ardealul și Ungaria-nordică ajunge în mâinile aristocrației maghiare, chestia de naționalitate nu va mai ave ascuțiș periculos.

Aceasta e culmea, la care dorește Beksics să ajungă nația maghiară.

Dacă acțiunea națională s'ar îndeplini așa cum am văzut, că o proiectează Beksics, eată cum ar sta lucrurile:

„Pe Alföld și dincolo de Dunăre țărănime maghiară expansivă. În finiturile de naționalitate moși, cari nu se pot vinde și țărănime arândășă, care altină politicești și în privința socială de proprietățile mari!”

Adevă Maghiarii, domni și țărani deopotrivă, stăpâni pe pământ și țeară, ear' țărani români, slovaci etc. iobagi pe moșiile domnești, cari sânt inalienabile.

Aceasta e tabloul și Beksics întreabă, că cui nu-i place? Cu acest tablou vrea să ademenească și să încante el opinia publică și în special aristocrația maghiară, ca să-i urmeze sfaturile și proiectele. Căci se teme de ideea feudală, care vrea să deie moșiile în arândă la țărani — cum am amintit ieri — și nu să le vândă în parcele.

Din cauza aceasta el mai revine odată la sistemul de arândă și arată, că ce pericol ar fi acesta pentru țărănime maghiară, de oare-ce aceasta ar ajunge în jugul feudalismului, în o nouă iobăgie, ear' țărani naționalități liberi.

În fine face temenele și laude aristocrației maghiare și cere, ca ea să fie și mai națională, ca până aci și se ajute la triumf acțiunea națională.

Congregațiunea com. Făgăraș.

— Raport special. —

Făgăraș, 15 Octomvrie n.

Adunarea ordinară de toamnă a comitatului Făgăraș s'a ținut în 12-l. c. Obiecte au fost foarte multe și importante. Românii au luat parte în număr frumos și cu deosebire toți bărbații conducători, ceea-ce a făcut bună impresiune.

Raportul general.

La raportul general a vorbit singur Dr. Senchea, cerend deslușiri că restituit s'au cele 3000 fl. defraudate la pretura din Șercaia; din cari cam 640 fl. cad în sarcina pretorului suspendat Wonesch, ear' cealaltă sumă trebuie restituită prin fisolgăbirul Benedek Arthur?

Întreabă apoi, că pentru-ce nu a fost suspendat și pentru ce nu se suspende din post Benedek, care este cu mult mai vinovat decât Wonesch, căci s'a constatat a fi și la el bani și s'au constatat abuzuri, neregularități, neglijențe și ilegalități în măsură foarte mare în purtarea oficiului său. Se vede că dl comite-suprem față de acest favorit al său nu voeste să aplice legea. Oare tot așa ar fi purces dacă ar fi fost Român? Nu cred — zice vorbitorul.

Nu este corâspunzător raportul în punctul acesta, de oare-ce nu ni-se spune, că contra fisolgăbirului Benedek încă decurge cercetarea criminală pentru defraudare.

Am observat, — zice mai departe vorbitorul, — că la împlinirea funcțiilor de manipulare, elementul român este cu totul preterat, lăsat la o parte, deși au fost totdeauna competenți calificați, ba mai calificați decât cei denumiți.

Ba ce e mai mult, în postul de cancelist la Șercaia a denumit dl comite-suprem fără concurs — deci contrar legii — pe un individ necunoscut pe aci, Nagy, care la câteva săptămâni a fugit, defraudând — conform obiceiului din Șercaia — o sumă de 40—50 fl. — Ce este iertat unuia, nu mi-se poate opri mie, va fi eugetat bravul patriot.

Roagă deci pe dl comite-suprem să pe viitor la denumirea funcționarilor de manipulație să puerdă conform legii, și să iee în considerare pretensiunea dreaptă și legală a Românilor de a fi denumiți și Români.

Asupra celorlalte părți ale raportului, de oare-ce acesta este al dlui vice-comite substitut, Alesandru Belle, care în decursul substituirii și-a purtat acest oficiu cu foarte mare acurateță, zel și activitate, pentru-ce-i exprimă multumită. Dl Belle răspunde, că numai pretorul Wonesch a restituit banii, pe când dela fisolgăbirul Benedek s'a luat acoperire prin confiscarea unui libel de depunere, aflat în casa oficioasă.

Observ, că în decursul cercetării s'a constatat și declarat prin decis valid, că dl Benedek folosea banii oficioși spre scopurile sale, ear' pentru acoperirea acestora puneau un libel al seu. Specula neiertată nu era rea, căci el își făcea treburile cu bani oficioși, ear' ai lui îi aduceau camătă.

Și cu toate aceste fapte vădite, dl comite-suprem tot nu a aflat cu cale a-l suspenda, ceea-ce în interesul serviciului, al cercetării și în interesul public e necesar.

Vom vedea ce va face dl ministru Széll, cu dreptatea și administrația cinstită.

Raportul vicecomitelui s'a luat la cunoștință, asemenea și celelalte rapoarte.

Chestiunea gimnaziului.

Între celelalte obiecte mai de însemnătate a fost luarea la cunoștință a contractului încheiat între stat și comitat, prin care acesta se deobligă a da o subvențiune anuală de 1000 fl. gimnaziului de stat înființat în Făgăraș.

Dr. Senchea, — luând cuvântul, — arată cumcă contractul nu corâspunde condițiilor, sub care s'a oferit subvenția, de oare-ce nu este luat în contract și deobligamentul statului de a înființa la gimnaziul din Făgăraș o catedră pentru limba și literatura română. Aceasta a fost condiția care s'a pus de Români la votarea celui ajutor, dar' este și o pretensiune justă și basată pe lege a Românilor, cari formează majoritatea covârșitoare, 94%, a acestui comitat; căci banii acestia se din puna Românilui, și pe lângă aceasta, conform §. 17 al art. de lege 44 din 1868 deobligă statul a se îngrijii, ca cetățenii de ori-ce naționalitate să se instrueze și cultiveze în limba sa proprie. Deci statul e dator a înființa gimnaziul cu limba de propunere română, este o recerintă culturală și pedagogică, ca tinerimea școlară română să-și cunoască mai întâiu bine și fundamental limba sa proprie, care este baza instrucției și a cultivării mai departe.

Ear' pentru a se propune cu succes limba și literatura română, este neapărat de lipsă, ca aievea să fie propusă prin un profesor de naștere Român. Propune deci, ca rescriptul ministerial și contractul să nu se iee la cunoștință, ci toate actele să fie date înapoi vicecomitelui, spre a fi întregit contractul cu condiția: că statul este deobligat a înființa la gimnaziul din Făgăraș o catedră pentru limba și literatura română, care să se propună prin un profesor de naștere Român.

Punerea în contract a acestei condițiuni e necesară, căci altcum guvernul respective statul nu va lua în considerare dreptul nostru, — precum avem destule triste dovezi.

Această propunere o au spriginit toți vorbitorii români: Dr. Mănoiu, Nicolau Găroiu și Dr. Turcu. Mămonstrând cu toții importanța, necesitatea și legalitatea acestei pretensiuni.

Váro Béni, inspectorul de școală și Balla, preot reformat, la început au primit și ei, mai târziu însă s'au schimbat, deși au recunoscut și ei, că Români au drept.

Vicecomitele propune, ca să fie rugat ministrul de instrucție a sistemisa o catedră pentru limba română facultativă, — nu primește însă, că profesorul trebuie să fie de naștere Român. Punându-se la vot, Români au rămas în minoritate.

Alegeri de funcționari.

În ședința de după amiază s'au făcut alegerile. S'a ales: Ioan Scurtu, cassar, Mihail Bărdosi (Român), vice-notar I. Gergely János (Ungur), controlor și Iuliu Dombradi (Român), preter.

De preter în Făgăraș s'a substituit un nou venit, Mester Károly.

S'a cetit rescriptul ministerial, prin care s'a decis, că banii furati de fostul cassar Grünfeld se vor restitui prin funcționarii aflați vinovați. Pentru alegerea de doi membri în cercul Tohanului și unul la Lisa s'a stabilit ziua de 13 Noemvrie.

Ar fi de dorit, ca cei chemați să se intereseze ca să fie aleși bărbați români independenți. **Spectator**

Congregațiunea com. C.-Severin.

— Raport special. —

Lugoj, 15 Octomvrie n.

Adunarea generală de toamnă a comitatului Caraș-Severin s'a ținut în 13 Octomvrie a. c. în prezența unui număr mic de reprezentanți; din partea Romanilor au luat parte ceva mai mulți, decât de altădată. După o cuvântare foarte conciliantă a comitetului-suprem, în care deosebi s'a accentuat dorința, a sa și a corpului de ofițieri administrativi, a conduce ca și până aci agendele comitatului în deplină înțelegere cu factorii din comitat, s'a trecut la numărul prim din program, cetindu-se mulțumita Maiestății Sale la gratulațiunea făcută cu ocaziunea preafinaltei zile a nașterii Sale.

Bozovicieni.

Vicecomitele Fialka răspunde apoi la interpelațiunea dlui Coriolan Brediceanu, din congreagațiunea trecută, în cauza afacerii dintre notarii cercuali și fibrul din Bozovici Pécely. Recunoaște, că notarii din acel cerc într-adevăr au ținut o conferință, în care au adus o hotărâre compromițătoare pentru fibrul. Acest fapt nu-l află însă apt pentru urmărirea disciplinară, ci din motiv, că notarul Balogh a publicat prin jurnale hotărârea acelei conferințe, ba a expedat și un comunicat volant, pentru acestea l-au pus sub acuză disciplinară (pe numitul notar). Totodată a pus sub acuză disciplinară și pe fibrul Pécely, pentru încredințările constatate cu ocaziunea investigațiunii.

Di Brediceanu se declară mulțumit cu acea parte din răspunsul vicecomitetului, prin care constată urmărirea disciplinară. Nu e însă de acord cu procedura dlui vicecomite, că numai pentru publicarea hotărârii din conferința notariilor s'ar fi pus publicatorul sub acuză disciplinară, când însuși faptul că s'a ținut conferință și s'a luat hotărârea publicată, vicecomitele nu-l află calificat pentru urmărirea disciplinară.

Vorbitorul constată, că cercul Bozoviciului e subminat de intrigă; acuze și contra-accuze se lansează în continuu prin jurnale, ear' când e vorba de a-și apăra drepturile, Bozovicieni nu stau la înălțimea virtuților cetățenești profesate de conducătorul lor de odinioară, generalul Doda.

E fapt, că la alegerile trecute s'au aservit stăpânirii, de unde a rezultat, că nu au nici un ales din sinul lor, care cu tărie și cu simț național s'le susțină jalbele.

Răspunsul vicecomitetului se ia la cunoștință. Urmează interpelațiunile.

Dreptul limbii române.

Di C. Brediceanu întreabă pe vicecomitele, care e el cunoștința despre ucazul judelei regese districtual din Tegova Sipos, prin care a oprit, ca cetățenii să mai deie petițiuni în altă limbă decât în cea ungurească?

Arată conflictul ce s'a iscat între județele comunale și între județul regese districtual din incidentul acestei ordinațiuni ilegale, fiindcă limba oficioasă a comunelor din acest cerc e cea românească. — Acest om e frate de cruce al lui Bene din Lipova; ambii sunt adevărați agenți provocatori.

Vicecomitele promite cercetarea cauzei.

Episcopul Goldis.

Protonotarul Issekutz cetește în limba ungurească notificarea episcopului gr.-or. din Arad Iosif Goldis, despre începerea funcțiunii sale și propune luarea la cunoștință și asigurarea din partea congreagațiunii a tot spriginul legal.

Di Dr. Dobrin întreabă, dacă notificarea cetită ungurește e numai traducere?

Di Stefan Petrovici cere să se cetească originalul notificării, care nu poate fi, decât în limba oficioasă a biserice gr.-or. române, adică românească.

Protonotarul declară, că originalul e cel cetit ungurește.

Di Brediceanu se scoală consternat și propune, ca congreagațiunea să reclame dela noul episcop al Aradului notificare în limba română, singura oficioasă în biserica gr.-or. română.

Această propunere majoritatea ungurească nu o primește.

După aceea tot di Brediceanu propune, ca răspunsul congreagațiunii la notificare să se facă noului episcop în ambele limbi protocolare ale comitatului Caraș-Severin, adică ungurește și românește.

Majoritatea ungurească nici această propunere nu o primește sub cuvântul, că așa trebuie să-i răspundă, cum i-s'a scris.

La punctul III, referitor la aruncul comitatens de 1%, pentru egalizarea bugetului, s'a acceptat acest arunc contra voturilor membrilor partidului național.

(Va urma.)

Dela Roma.

„Fanfulla“ despre sărbarea Romanilor.

Toate ziarele din Roma publică lungi rapoarte și ilustrațiuni despre frumoasa manifestatiune a Romanilor la columna lui Traian. „Fanfulla“ de pildă are un raport de 4 coloane, pe pagina I. și II., cu mai multe ilustrațiuni în text, reprezentând: delegațiunea română, în mijloc cu coroana de bronz, la spate cu Cărtan, apoi pe Urechia, ministrul Baccelli, roșindu-și discursul, pe com. Galluppi, și pe doamna Smara, în costum național cetindu-și versurile sale. (Le publicăm la Foita).

Estă cum descrie „Fanfulla“ discursul sărbării:

»Azi-dimineață la 9 ore delegații români veniți la Roma din părțile regalului român s'au prezentat în frunte cu cei trei delegați ai guvernului din București ca se depună la baza maiestătoasei colonne a lui Traian o prea frumoasă coroană de bronz. Această manifestatiune de iubire către națiunea italiană și de omaj către împăratul Traian a fost anunțată prin o mișcătoare proclamațiune în care legăturile de simpatie și iubire între România și Italia au fost amintite cu cuvinte pline de mângâiere pentru poporul italian. Din primele ciasuri ale dimineții o mare mulțime de popor s'a adunat în jurul forului lui Traian, așa cât circulațiunea

era împedecată. Vardiștii comunali și poliștii făceau cordon pentru trecerea invitaților la marea sărbare latină, pentru depunerea coroanei la columna lui Traian.

În forul Traian se afla un pluton de vardiști municipali și unul de poliștii în jurul colonnei așezați în formă de cerc. În mijloc stătea numeroasa delegațiune română, reprezentanții oficiali ai autorităților italiene, senatori și deputați italieni, profesori dela universitate, dame, mulți congresiști italieni, francezi, belgieni, japonezi, chinezi etc., publiciști și o mare pleiadă de celebriități italiene aparținând la toate clasele culte ale societății noastre. Ne-am însemnat cu deosebire pe profesorul și senatorul Pierantonio, care în mijlocul unei grupe de deputați și profesori domina cu înalta și simpatica sa figură întreaga sărbare.

Onorabilul Crispi era reprezentat prin avocatul Antonius Crispi și comandatorul Primo Levi, oficer al »Coroanei României«.

Dintre doamne am putut însemna pe prea simpaticile doamne: Urechia, Leria, Clelia Bertini, Attili, De Varda, soția colegului nostru, Mores etc. etc.

La 9 esact se observă sosirea ministrului Baccelli, »il divo Baccelli«, cum îl numia senatorul Tocilescu în prea frumosul și savantul sau discurs plin de eleganță și de o mare importanță politică și istorică, ilustrând încă în colorii așa de vii marea operă a lui Traian și colonizarea României (Daciei).

La intrare în forul Traian ministrul Baccelli a fost primit de domni Urechia, Tocilescu și Holban, delegații oficiali ai guvernului român, de delegatul Macedoniei dl Milescu, publicist și avocat, de deputați și senatori români, de doamna Smara, reprezentanta Asociațiunii presei din București și de dl George Cărtan, reprezentantul populațiunii rurale române, și de întreaga colonia română. Atunci musica intonă marșul regal (italian), și numerosul public aplaudă; corțelul se apropie de columna lui Traian, unde s'a făcut reprezentarea singuraticilor delegați români domnului ministru Baccelli.

Discursul dlui Urechia fu foarte aplaudat și predarea în mâinile ministrului Baccelli a coroanei de bronz și a pergamentului iscălit de toți Români prezenți prin care se confirmă acest act, deosebit de solemn. Atunci corul român intonă cântecul poetului român, reșosatul Alessandri, ear' musica marșul regal. Publicul aclama România și Italia. Urmează discursul dlui Urechia și celelalte discursuri întregi ori resumate.

După ministrul Baccelli, spune »Fanfulla«, vorbi brillant reprezentantul primarului comandator Galluppi, care făcu un reasumat politic și istoric asupra originii României și zise că Români au avut și au un cult înrădăcinat pentru toți Italienii și deosebi pentru această Romă a noastră, pe care el o numesc »mama Roma«. Discursul înalt și călduros al lui Galluppi fu foarte aplaudat și când Români îl aclamau, o voce stentoriească se auzi strigând: »Să trăiască mama Roma!«. Acest strigăt eși din pieptul lui George Cărtan, venit la Roma după-cum toți îl cunosc în costumul său tradițional de păstor român.

»Fanfulla« laudă foarte multeleanta forme și cuprinsul discursului dlui Tocilescu.

— Veniți la mine cei-ce umblați în neprihănire, cei nevinovați la mâni și curaiți la inimă.»

Ne umple de o adâncă emoțiune, văzând în mijlocul mormintelor, în mijlocul morților simbolul nemuririi: templul alb, ca crini Palestinei; simțim, că din mormânt răsare speranța creștinului; mormântul e frate cu speranța, fără aceasta nu poate fi; de i-se ia speranța, mormântul devine oribil și înfiorător.

O, nu despărțiți mormântul de biserică! O, dați înapoi mormintelor templul credinței, iubire și a speranței: biserica! Numai așa va fi cimitirul un liman de liniște spre care trebuie să plutim.

Văzând un cimitir în mijloc cu capela, simțim adânc unirea vieții cu moartea și cu nemurirea; simțim, că de cum începe unul a fi creștin adevărat, moartea nu mai e moarte, ci un treacăt glorioasă la altă viață; simțim, că numai religia ne poate scoate din nămolul durerilor omenești, cari ne inundă în valuri grele și lugubre, unde nu mai este loc de odihnă.

Care om e nefericit și sbuciumat de suferințe meargă zilnic în cimitir, privească crucea de pe capela și mormintele, meditănd despre tainica și măreața idee a morții. Atunci cugetul lui pe nesimțite se va ridica la Dumnezeu, ear' Domnul îi va reda liniștea. Atunci deasupra lui nu vor mai murmura valurile desperării; va dobândi o viață, în care nu se va teme de moarte, nici va dori să moară.

Biserica și mormântul ne înțing cu brâu sacru al puterii divine și ne ferește de furtunile vieții.

(Va urma.)

Veturia Lazar de Purcăreți.

*) Psalm 14, y. 1, 2.

**) Psalm 23, v. 3, 4.

Despre doamna Smara, »vestita publicistă și poetă română«, care se prezintă în costum național român zice, că »a deșteptat atențiunea generală cu splendidul său discurs« la care promite a reveni. După discursurile domnilor Milescu, Cazzavilan, Cav. Bruto Amante, Cav. Colombo, »Fanfulla« continuă raportul său astfel: »În acest moment d-nii Urechia și Tocilescu, însoțiri pe distinsa poetă Clelia Bertini Attili, care recită cu obicinuita ei grație și vervă o splendidă poezie dedicată fraților din România, din care eată câteva strofe:

Nobil sânge latin, eu te salut,
Vorbește patriei tale de patria mea,
Spune-i că vechi legături
Se renouă azi.

Vorbind de abstrahul nost cer
Cărui trimitem roși imni de tămăie
Va trăsura în mormântu-î, dornic
De un italic suris, Poetul Ovid.

Ovid neliniștit rătăcește și acum,
Pe malul mării muginde
În tristă singurătate
Cersind un sărut.

Și va suride regina poetă
Salutând cu mâna sa dalbă,
Carmen Sylva, regina,
Cu pîrul de argint,

Ne va-nținde și flori ale cântului seu
Binecuvîntând înfrățirea.
Spre noi Margherita-î trimite
Spiritualul suris.

Când ministrul Baccelli se retrase însoțit de delegații români, de colonia română, de senatori și deputați i-s'a făcut o adevărată ovațiune. Publicul aclama și striga: »Viva la Romania! Români răspundeau »Viva L' Italia!«; corul cânta Cântecul gîntei latine ear' musica intona marșul regal. Și astfel se sfîrși această mare sărbătoare latină în prezența unui reprezentant al guvernului italian și al municipiului Roma aclamați de popor, și într-adevăr ne doare, că nu ne putem estinde mai pe larg asupra ei«.

Chestiuni școlare.

Din vicariatul Făgărașului.

— Convocare. —

În sensul §-lui 21 din statutele Reuniunii învățătorilor gr.-cat. din arhiepiscopia gr.-cat. de Alba-Iulia și Făgăraș, prin aceasta se concheamă adunarea de toamnă a despărțământului constător din membrii Reuniunii ce aparțin vicariatului gr.-cat. al Făgărașului.

Adunarea se va ține Duminică, la 29 Octomvrie st. n. a. c. în școala gr.-cat. din Bezimbac, pe lângă următorul

Program:

1. La 8 ore a. m. constatarea membrilor prezenți, în școală, și participarea în corpore la serviciul divin.
2. La 10 ore a. m. deschiderea adunării.
3. Prelegerea practică a dlui învățător din loc Zaharie Pop cu elevii școlari.
4. Ceteirea și verificarea protocolului adunării din Dejan.
5. Incassarea taxelor și înscrierea de membri noi.
6. Legitimarea achitărei abonamentului la »Foia școlastică«.
7. Disertațiunea dlui Ioan Pop despre »Economia rațională«.
8. Aprecieria prelegerei și a disertațiunii.
9. Raportul

președintelui despre adunarea generală a Reuniunii ținută în Blaj, la 22 Septemvrie a. c. și în legătură cu această raportul casarului. — 10. Eventuale propuneri și interpelări. — 11. Fixarea locului și timpului pentru adunarea viitoare. — 12. Designarea membrilor ce vor prelege ori diserta în adunarea viitoare. — 14. Alegerea oficialilor despărțământului pentru periodul următor.

Șinca-veche, 13 Octomvrie 1899.

Ioan Pop,

președinte.

Eustachiu Crișianu,
notar.

De pe la noi.

— Dela raportorii nostri. —

Jurul-Turzei, 16 Oct. n. — Totdeauna am fost de convingerea, că poporul nostru țeran e bun și ascultător față de cei-ce-l povățuiesc spre bine, numai trebuie să-i știe vorbi cineva la inimă.

Cea mai nouă dovadă despre adevărul acesta e comuna Poiana-de-Arieș de lângă Turda. Sînt numai puțini Români în comună, partea mai mare sînt Maghiari și cu toate acestea în scurt timp vor da de rușine pe multe comune românești mai mari și mai bogate.

A fost foarte norocoasă alegerea de învățător la școala gr.-cat. în persoana lui Mihail Găzdac, despre al cărui zel întru lumină și cultivarea popenilor din Mischau, unde a fost anul trecut învățător, s'a făcut amintire la timpul seu în coloanele »Foi Populare«.

Abia instalat în Poiana, s'a pus în cotelegere cu preotul și cu fruntașul Nicolae Russ și alții, ca să înființeze o mică societate de lectură, cu o bibliotecă populară, dînd poporului ocazie să cetească foi și cărți românești.

Am fost tocmai de față la adunarea de constituire, și spun drept, că m'am depărtat încântat de însuflețirea cu care a îmbrățșat poporul ideea societății de lectură. Statutele făcute după modelul celei din comuna Zagra, de lângă Năsăud, au fost primite; s'a ales comitetul și s'a făcut înscrierea de membri. Resultatul m'a pus în uimire. Mai toți țeranii s'au grăbit a se înscrie de membri fondatori.

Copilași și fetițele din școala de repetiție se întrecuau într-a se înscrie de membri ajutători sau chiar ordinari, așa că nu m'am putut răbda să nu dau expresie bucuriei mele, printr-o scurtă vorbire, îndemnându-i la muncă și zel.

S'a luat în statute și înființarea unui cor vocal pentru biserică. S'a hotărît, ca în timpul cel mai scurt să se aranjeze o producțiune și teatru.

Atrag atențiunea comitetului despărțământului »Astrei« din Turda asupra acestei societăți, prin a cărei sprijinire ar face un pas înainte ideea bibliotecilor populare pe teritorul despărțământului. N'are decât să spriginească cu ceva modestul fond al acestei societăți, și în curînd va avea cu o bibliotecă populară mai mult.

O altă veste ce merită să fie comunicată e, că Românii gr.-cat. din Poiana au reînviat și anul acesta pactul cu frații lor gr.-or. din comuna Cristic, ca să țină o școală comună în Poiana. Înțelegerea aceasta frățească românească,

Vitejia voastră fie

scrisă în argint, în aur,

Viitorul v'le nenumune

numai cu cununii de laur,

Să sluguiți ca moșii voștri,

pildă pe la toți dușmanii,

Mari să fiți cum știți că tură

Dacii toți, și toți Romanii;

Ori-ce poartă se vorbească

tot de fapte vitejești,

Și să fiți ca pîn-acuma

tata Țerei-Românești.

Roma, 12 Oct. n. 1899.

Smara.

POPORUL POET.

18. PETRU.

Strigă, Doamne, cine strigă,
Strigă Petru dintre lunci
Dintre lunci dela doi junci.
Nime'n lume nu-l aude
Numai draga maica lui.
— Ce strigi, Petre, ce strigi dragă,
Ori juncii 'ți-i-ai pierdut,
Ori opincile le-ai rupt,
Ori mîncarea 'ți-ai gătit?
Petru din gură grăia:
— Nici juncii nu i-am pierdut,
Nici opincile n'am rupt,
Nici mîncarea n'am gătit,
Ci-am scăpat de-am adormit
Sub un pom mare-n flori,
Vîntul rece-o bihorit,
Florile m'or cutropit,
Iarbă mare m'o 'ngrădit,
Cu somnul m'am îngelat,
Șerpe'n sin 'mi-s'o băgat;
Maică, măiulița mea!
Învêla băgă'n chindeu
Și 'ți-o mănă'n sinul meu
Și-mi scoate șerpe-bălor!
Maica sa din graiu grăia!

FOITA „TRIBUNEI“.

Scrisoare din Sătmăr.

Meditațiuni în jurul unei capele.

Sănișlău, 10 Oct. n. 1899.

Duminica trecută, 8 l. c. ne lăsa o impresiune sublimă, sfîșirea capelei din cimitirul român din Sănișlău. Această sărbătoare solemnă a fost o festivitate pîtrunzătoare.

Era ceva misterios, ce cuprîndea inima celor prezenți, a vieții eterne, în preajma căreia se întindea imperiul morților: cimitirul. Atenția era încordată din partea publicului; corul emula în frumuseța melodiei cu sublimitatea cuprinsului ce au minunatele cântări ale ritului oriental.

După sfîșire, a ținut onoratul domn părinte Lazăr Iernea, o predică foarte bine inspirată.

În comitatul Sătmăr e recunoscută de toți religiozitatea, activitatea și marimozitatea Romanilor din Sănișlău.

Frumoasa capelă din chesie e și ea dovadă de aceasta, că e ridicată de bravul agronom sănișlăuan Ioan Cosma, costîndu-l câteva mii florini.

El a mai ridicat în anii din urmă pe hotar, o cruce de andesit în preț de 500 fl.; și a procurat un amvon pentru biserică, în preț de 350 fl.

Domnul Alesandru Banea a dăruit pentru cimitirul român o cruce de andesit în preț de 500 fl.

George Sălăgean (Szilágyi) a cumpărat două clopote pentru biserică, în preț de 1500 fl.; o icoană în preț de 400 fl.; alta în preț de 200 fl.; un candelabru în preț de 350 fl. A mai dăruit bisericii romano-catolice din loc

250 fl.; bisericii helvețiene 150 fl.; sinagogeii hebraice 50 fl. Ear' bisericii române din Sighet a dăruit o icoană în preț de 1200 fl.

Agronomul George Șitău, a ridicat în Sighet o cruce frumoasă de piatră. Însă nu numai acestia, dar toți Sănișlăuanii (înțeleg pe Români) sînt iubitori de promovarea instrucțiunii bisericești și publice naționale, și nu pregetă a dăru din prisosul, ce li-l-a dat Dumnezeu.

Ce privește hărnicia lor, ei sînt cunoscuți de lucrători diligenți. — Când își gata lucrul lor, merg cu toată familia de lucră pe plată în domeniul contelui Károlyi, pe hotarul din loc și pe hotarele din jur, unde vin lucrători cu plată de prin comitatele: Hajdu, Bereg, Maramurș, Sălăgiu. Însă Sănișlăuanului i-se plătește de comun mult mai mult decât lucrătorilor din alte părți; lucrul lui e cu spor și roditor.

Precum vîzurăm mai sus Sănișlăuanul e foarte religios, are caracter nobil, moralitate curată și e naționalist bun; toți știu perfect românește și deși știu toți ungurește, numai atunci o vorbesc când sînt siliți.

Sănișlău e comună mare, locuită în mare majoritate de Români. Ei sînt cei mai avuți în comună; cele mai frumoase edificii sînt ale Romanilor. E ultima comună locuită de Români spre apus. Deci casa »Marcianului« — cum îi zicem — aparținătoare acestei comune, e cea din urmă casă țărănească română, e granița românismului. Și minunea minunilor: acest »Marcian« (ce nume frumos!) excepțional nu știe nimic ungurește, ci numai românește!... Mult a ridicat frumuseța comunei capela cea nouă. Cum eșim din Sănișlău spre răsărit, ea ne întâmpină, albă ca și o virgină vestală, cu brațele deschise.

Omul par'că aude suspinele zefirului, în jurul capelei șoptind:

esistă altcum de câțiva ani. Gr-orientalii din Cristif fiind prea puțin și săraci își trimit copiii în Poiana și contribuie și ei la susținerea școlii.

Într-adevăr e emoționant să vezi pe mititelele surcele ale neamului cum merg, zi de zi, și mai ales iarna prin ger și vânt cu doi tinându-se de mână la Poiana, în depărtare de 1½ chlm., ca să învețe carte, *carte românească*.

Buna înțelegere dintre Românii de confesiuni diferite din Poiana și Cristif le poate fi spre laudă și altor comune spre urmare.

v. mol.

Revista ziarelor.

„Gazeta Transilvaniei” se ocupă de cazul profesorului Varga, care a fost absolvit și constată, că la Unguri patriotismul și lealitatea e în conflict continuu.

„Epoca” se ocupă cu chestiunea Porților-de-fer.

„Timpul” răspunde „Drapelului” spunând, că guvernul continuă tratativele sale în chestiunile la ordinea zilei.

„Voinea Națională” vorbește de alegerele ce s-au făcut la o comună rurală din județul Tecuci.

„Constituționalul” se ocupă de situațiune.

„La Romanie” critică pe junimiști.

Cronica zilei.

„Românii la Roma”

Cetim în „Fanfulla” din Roma, nr. dela 13 Octombrie n.:

„Măne se va pune în vânzare în Roma un număr unic: **Românii la Roma** (I Romeni a Roma). Acest ziar va eși sub îngrijirea cavalierului Luigi Cazzavilan și a avocatului Benedetto de Luca.

Căștigul vânzării se va da în scopuri de binefacere publică orașului Roma.

Abonații ziarului „Fanfulla” vor primi acest număr gratis.

Dl V. A. Urechidă, după-cum aflăm, va rămâne încă un timp în Roma, unde e primit în cele mai înalte cercuri politice și diplomatice.

Dl Urechidă stă la hotel de Russie. Din toate părțile României a primit felicitări și salutări entusiaste pentru reușita ce a avut cu patriotica manifestațiune. Eată două din telegramele primite de dl Urechidă:

„Gândul meu este necontenit acolo unde numai boala m'a împedecat a fi de față. Vă urmăresc cu entuziasm și admirațiune și vă rog să primiți expresiunea respectuoasei și călduroasei mele afecțiuni cu prilejul marilor zile ce ați creat familiei române

(București). Al. D. Florescu.

Ca o aquila romană
Cugetul meu a sburat
Lângă columna Traiană,
A marelui împărat.

— Decât, Petre, fără mână
Mai bine fără de tine!...
— Petru din gură-mi grăia;
— Taică, taică, dragă taică!
Învăle mână-n chinu
Și 'ți-o bagă 'n sinul meu.
— Taică-so așa zicea:
— Decât, Petre, fără mână
Mai bine fără de tine!...
— Frate, frățorul meu,
Învăle mână-n chinu
Și 'ți-o bagă 'n sinul meu
Și-mi scoate șerpe bălaor!
Frate-seu din graiu grăia:
— Decât, Petre, fără de mână,
Mai bine fără de tine!...
— Soră, soră, dragă soră!
Învăle mână-n chinu
Și 'ți-o bagă 'n sinul meu
Și-mi scoate șerpe bălaor!

Soră-sa din graiu grăia:
— Decât, Petre, fără de mână
Mai bine fără de tine!...
— Petru cu gândul gânde
La ibovnică se ducea
Și din gur'asa grăia:
— Ibovnică, dragă mea!
Învăle mână-n chinu
Și 'ți-o bagă 'n sinul meu
Și-mi scoate șerpe bălaor,
Ea mână și-o-nvăluia
Și în sin mână băga,
Nu-mi scoate șerpe bălaor,
Ci-mi scoate-un brâu de aur.
El cu gândul s'o gândit,
Părîndu-au prăbăluit
Și pe frățul lui așa,
Au credință ei ori ba?
Dup'aceea pe mândruță
O cercat și-a ei credință.
Ea mână că 'și-o legat
În sin mână o băgat
Și de șerpe 'l-o scăpat.
Și n'o fost șerpe bălaor
Ci o fost un brâu de aur.

Din Bara-mare.

Omaș ție, Romă mare,
Ce lucești azi ca un far,
Primește o salutare
Dela un octogenar.

(Ploesti). Zaharie Antinescu,
profes. onor.

Sibiu, 17 Oct. n.

Memento. 19 Octombrie: Congregația comitatului Arad.

22 Octombrie: Adun. de controlă a rezerv. sibiieni ai armatei comune. — „Mariana”, reun. inv. gr-cat, filiala Sângiorgiului, adun. de const. în Rodna-veche.

22-29 Octombrie: Esposiția de poame a Reuniunii agricole rom. în Sibiu.

23 Octombrie: Cercul Ardușat-Someș al reun. inv. gr-cat. din arhidiaconatul Sătmăului, adun. gener. în Bozina-mare.

25 Octombrie: Concurs de medic cercual în cercul Sănbenedicului.

Maghiarizare în București. Cetim în „Epoca” din București, că clubul maghiar de acolo numără între membrii ce-i are și mulți Români și Românce (probabil dela noi) cu nume ca: Anica Dragomir, Marghiola Dumitrescu, Lungu János, Kivu István, Marinescu Sándor, Stoica István etc. Cum au ajuns Românii din București membri ai unui club maghiar? Sigur că numai prin promisiuni seducătoare. Ar fi bine dacă li-s-ar da de urmă.

Gimnasiul „Enăchită Văcărescu” din Târgoviște și-a sârbat alaltăieri (15 Octombrie) jubileul de 25 ani dela înființarea sa. Totatunci s'a făcut sfîrșirea noului drapel al gimnasiului. Seria festivităților date din acest prilej s'a început Sâmbătă seara prin o retragere cu torțe a elevilor; Duminică la orele 11 s'a servit doxologie în catedrală, la 12 a avut loc sârbarea festivă în Amfiteatru, la 8 seara serată literară-musicală în Amfiteatru, compusă din piese corale, disertațiune literară a profesorului Const. G. Ionescu, recitări și declamațiuni și dansuri naționale.

Sinecure. Patrioțelele guvernamentale fac cas mare din faptul, că guvernul „erei nouă” a sistat postul de secretar de stat în ministerul de pe lângă M. Sa, ca fiind fără rost și cu totul superfluu, ear' prin aceasta a făcut o economisare de zece mii florini în bugetul statului. Par'că un strop de apă se simte în sinul mării! S'ar simți însă negreșit efectul, dacă guvernul ar cassa toate „sinecurele”, pentru-că grație guvernelor de mai nainte maghiare, aproape jumătate din funcțiile publice bine retribuite dela noi sînt numai — sinecure. Ei, dar' atunci ce ar face urmașii lui Árpád, neobișnuiți cu munca? Asta e chestia!

Fapte creștinești. Maria Pamfilescu cu soțul ei Nicolae Popoiu a donat bisericii greco-orientale din Var un prapor în preț de 22 fl. intru pomenirea răposatului ei frate Iacob Pamfilescu.

Reuniunea de cântări „Typographia” din Sibiu, aranjează Sâmbătă, în 21 Oct. n., cu concursul capelei orășenești, o petrecere împreună cu joc, în sala mică dela „Gesellschaftshaus” (jocul se continuă în sala cea mare), la care invită pe toți membrii și binevoitorii Reuniunii. Începutul la 8 ore seara.

„TRIBUNA” se poate cumpăra cu numărul a 5 cr. în Sibiu la librăria Michaelis, strada Cismădiei 27, ear' în Alba-Iulia la librăria Weiss (la loterie) în piață.

Insolența maghiarizării. Câțiva investitori cu patriotismul în proțap făcuseră încă astă-vară apel la colegii lor „cu nume străin sunătoare”, invitându-i să se „maghiarizeze numele, ear' ministrul de culte promisea purtarea speșelor împreună cu această maghiarizare. Se vede însă, că apelul n'a avut rezultatul dorit, oăci inițiatorii au publicat zilele trecute un nou „hazafias felhivás” rugând și pe direcțiunile și inspectoratele școlare să le vină în ajutor intru — siluirea inițiatorilor să se lapede de numele lor cinstite.

Pecatul matriculantului. Lazar Tiafec, notar și matriculant într-un cerc din comitatul Caraș-Severin, a căsătorit trei păcechi de însurăței fără a fi avut învoirea părinților. Pentru aceasta notarul a fost osândit la pierderea postului de matriculant și la pedeapsă de 10 fl. Curia, în sedința de Vineri, a aprobat sentința, ridicând pedeapsa în bani la suma de 30 fl.

Masa studenților. Vineri, 1 Octombrie st. v., s'a redeschis masa studenților dela școalele române din Brașov, la care de astă-dată sînt beneficiați 25 elevi. Pe baza concesiunii obținute din partea consistoriului, direcția gimnasiului va iniția în favorul mesei o colecție în întreaga metropolia.

Concurs școlare. În diecesa Aradului sînt de ocupat posturile învățătoresii la școalele din Bărsa, Dieci (ppresb. Butenilor) termin de concurs 30 zile, Cutina (ppresb. Belinului), termin de concurs 5 Noemvrie st. n., ear' în diecesa Caransebeșului postul de învățător la școala din Silagi (ppresb. Buziașului), termin de concurs 30 zile.

Băiat împușcat. Zilele trecute a fost scos din riu la Ilva-mare cadavruul unui băiat cam de șese ani. Cercetarea oficioasă a constatat, că băiatul a fost împușcat de soții sei de jocuri, cari adunați la unul dintre ei isbutiseră să iee din cuiu pușca și să se joace de-a pușcatul. De teama pedepsei, băieții au aruncat apoi în apă pe tovarășul lor împușcat.

Lupii 'n vatră. În jurul comunei Săcădat din Bihor lupii s'au sporit așa de mult, că buiesc în sat și răpesc animalele domestice. Din măieristea lui Aufrecht au răpit un mînz, ear' zilele trecute au scos din țare două capre și le-au sfășiat. Aufrecht a pus premiu de 10 fl. pentru fiecare lup pușcat.

Sovinism în armată. Cetim în „Tiszántul”, că la adunarea de controlă din zilele trecute un rezervist ungur s'a scăpat să răspundă la apel „jelen” în loc de „hier”. Pentru aceasta căpitănelul l'a certat aspru și l'a dat arest de cinci zile și fere scurte o jumătate de zi.

Stipendii. Pentru anul școlar 1899/900 consistorul din Arad va conferi din fundațiunea Teodor Papp două stipendii de câte 50 fl., unul de 100 fl., și unul de 125 fl. Pot concura tineri gr-or. din diecesa Aradului, elevi de gimnasil, școale reale ori civile. Termin de concurs 1 Noemvrie st. n.

Cai din Ungaria la Paris. Societatea de tramvaiu din Paris voește să procure pentru timpul esposițiunii 2500 cai din Ungaria. În acest scop, prin plenipotențiari trimiși deja în Ungaria, a intrat în petractări cu un comerciant de cai din Timișoara.

La facultatea de medicină din Budapesta, în locul răposatului Mihalovics, este numit profesor de anatomie Dr. Mihail Lenkasssek, fost până acum profesor la universitatea din Thuringia.

Tată și fiu bestial. Adam Tossenberger din Baja, a cărui nevastă l'a născut nu de mult un băiețel, Joi dimineața a dat să astupe gura băiatului cu o cârpă, ca să nu-l mai audă plînsul. Nevastă-sa l'a strigat cu groază, să lase băiatul în pace, la ce bestialul om a smuls băiatul din brațele femeiei și l'a isbit de paretă; creerii mititelului au stropit în toate părțile oădăii. La țipele femeiei au alergat vecinii, cari văzînd fapta oribilă, erau să sfășie pe ucigașul. Abia polițiștii l-au scos din mînile lor.

În Ozd, din comitatul Borșod, băiețandru Törő István a început ceartă cu mamă-sa, pentru-ce mamă-sa l'a înfruntat. De ciudă băiețandru a luat un cuțit și l'a implantat în peptul mamei sale, care a murit îndată. Ucigașul e arestat.

Moștenire de un milion. În 1838 a răposat în Valea-mare (comitatul Caraș-Severin) proprietarul Teodor Mirco-vici, rămînînd după el o avere cam de 30.000 fl. Neștiințîndu-se atunci nici un moștenitor, lăsamîntul a fost luat în administrare la perceptoratul din Timișoara, crescînd în 69 ani la suma de un milion. Nu de mult s'au înștiințat acum moștenitorii, cari au cerut la erar estradarea moștenirii, ear' acesta — pentru a se constata îndreptățirea pretenșiunii — a dispus să se caute actele în arhiva comitatului Caraș-Severin.

Gimnasiu maghiar în Bistrița. Precum cetim în „Bistritzer Zeitung”, prin cercurile celor câteva familii maghiare din Bistrița și jur se adună cu mare zor subscrieri pentru o petiție prin care guvernul să fie rugat a înființa în Bistrița gimnasiu cu limba de propunere maghiară. De sigur culegerea subscrierilor e pusă la cale „de sus”.

„Diferențe financiare”. Între Austro-Ungaria și Muntenegru s'a sistat comunicația de asemnate postale. Aceasta în restimpul de 50 ani de când este introdus acest mijloc de plăti, numai între state pe picior de răboi s'a practicat „Diferențele financiare” constau în faptul, că Muntenegru nu voește să restituie banii asemnați din Muntenegru și plătiți de oficiile postale austro-ungare.

Oraș de 2500 ani. Sâmbătă, 14 Octombrie s'au început în Marsilia sârbările iubileare date din prilejul împlinirii alor 2500 ani dela întemeierea orașului. Sârbările vor dura nouă zile. În oraș a sosit aproape 100.000 de străini.

Cum se aduc oamenii la sapă de lemn? Un biet țeran din Slatina lăsîndu-și acasă nevasta a plecat să caute lucru prin Stira. S'a bolnăvit și a ajuns în spital, costîndu-l curarea 12 fl. Direcția spitalului a cerut dela comună a vîndut la dobă moșioara bieților oameni, ca să scoată cei 12 fl. cu toate că legea zice că numai dacă nu se află avere mișcătoare, are să se vîndă cea nemiscătoare, ear' nenorociții acestia aveau arînda la judele și 25 fl. pretensiune la o veduvă din Slatina.

Știri mîrunte. În Dobrișin din cauza epidemiei de șarlăh, au fost sistate prelegerile la toate școalele elementare.

Soorul lui Krivány, notarul pensionat Purmann Károly din Baranya-Baán, a fost arestat, bănuît fiind, că știe despre banii ascunși de Krivány.

La administrația marei defraudă de conșum din Eperjes s'a constatat o mare defraudă. Peste 15.000 fl lipsește din cassă.

Colonelul Schneider, fost atașat militar la ambasada austro-ungară din Paris, a nebulit; acum e într-un sanatoriu.

ECONOMIE.

Esposițiile economice din Sibiu.

Comitetul central al Reuniunii agricole a trimis direcțiunilor școlare de prin comune următoarea rugare:

Onorabilă direcțiune școlară!

Precum vă este cunoscut, Reuniunea noastră agricolă va ține în zilele din 22-29 Octombrie n. c. aici în Sibiu o esposiție de poame, struguri etc. și derivatele lor, esposiție împreună cu distribuie de premii în bani și diplome de recunoștință.

Cum Sibiuul este centrul Reuniunii transilvane agricole așezăți, conlocuitorii noștri sași — cari până aci au aranjat mai multe asemenea esposițiuni bine reușite atît în ce privește obiectele expuse, cît și cu privire la cercetarea lor chiar și prin copii de școală din mari depărtări — vor arăta deosebit interes față de această întreprindere a noastră, dela reușita căreia atîrnă ridicarea vazei economicilor noștri din comitat.

Comitetul central își dă din parte și toată silința, ca esposiția noastră reușită să fie, dar' este convins, că buna reușită condiționată este de conlucurarea tuturor factorilor competenți din comunele noastre, între cari în primul loc consideră **corpul nostru învățătoresc**.

Cătră acest brav factor ne îndreptăm cu frățească rugăminte să binevoiască a lua în a sa mână această afacere, a se constitui în comitet local cu chemarea de a aduna și expeda obiectele de spus, (poame nobile în stare naturală sau uscate, vinuri, rachiiuri, otături, lacturări etc. etc., cu un cuvînt tot ce cade în cadrul pomăritului); mai departe a insista pe lângă părinții școlărilor, ca să conoacă copiii lor a se prezenta corporativ sub conducerea corpului învățătoresc în una din zilele din 22-28 Oct. n. aici în Sibiu, unde se cerceteze esposiția. Prin aceasta pe lângă că li-s'ar cauza copiii de școală o deosebită plăcere și bucurie de a vedea Sibiuul, dar' ar și profita din lucrurile expuse și vîzute, cum și din prelegerile, ce se vor ține din pomărit și mai pe sus de toate am arăta străinilor, cum bravul nostru corp învățătoresc ține să deprindă tinerimea școlară a cunoaște din fragedă etate institutiunile culturale, ce tind a promova bunăstarea economică a țeranului nostru.

În ce privește taxa de intrare minimală la esposiție, rămîne să ne acomodăm propunerilor d-voastre.

De încheiere ne permitem a ruga onorabila direcțiune să binevoiască a ne vesti de cu vreme despre dispozițiunile luate în acest obiect și a ne numi ziua, în care școlarii d-voastră eventual ar sosi la Sibiu.

Mulțumind înainte on. direcțiuni pentru spriginul oferit, o rugăm să primească asigurarea despre dragostea frățească, ce l-o păstrăm.

Sibiu, 13 Octombrie n. 1899.

Comitetul central al Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu.

Dem. Comșa. V. Tordășianu,
president. secretar.

Tribuna Literară.

INFORMAȚIUNI.

Literatura juridică Română. Revista „Jahrbuch der internationalen Vereinigung für vergleichende Rechtswissenschaft und Volkswirtschaftslehre zu Berlin” publică în ultimul seu număr o dare de seamă a dlui Dr. N. Mandrea, președinte la curtea de cassă și justiție în București asupra legislațiunii și literaturii juridice în România. Aceasta dare de seamă e precedată de un articol asupra constituțiunii și organizației judecătorești în România.

Articolul în chestiune foarte concis dă în douăzeci de pagini o idee lămurită și esactă despre geneza și cuprinsul constituțiunii române și despre organizarea judecătorească din România.

„Liga Română”, revistă săptămînală pentru interesele culturale a tuturor Românilor. Apare în București în fiecare Duminică. Anul IV, nr. 39 din 3 Octombrie (v. are următorul cuprins: Postulatul cosmopolitismului, de George I. Mezinescu. — Ultimul congres apropos la congresul studențesc din R-Vălcă, de Gheorgiu. — Macedo-Românii, de Constantin I. Naum. — Politiciani Bankerotti, de Austria. — Informațiuni (referitor la manifestațiunile românești dela Roma).

„Transilvania”, organul „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român”. Apare în Sibiu în 10 numeri pe an. Prețul abonamentului: Pentru Austro-Ungaria: 10 coroane, pentru străinătate: 12 franci. Membrii „Asociațiunii” primesc „Transilvania” gratuit. Anul XXX., nr. VIII. din Sept.—Oct. 1899 are următorul cuprins: Discursul președintial, rostit la inaugurarea adunării generale din Deva (27 August 1899). — Despre pelagră, de Dr. Ilie Beu. — Episcopul Ioan Inocențiu Klein și Sași din Sibiu, de Nic. Togan. — Știință, literatură și artă. — Din sinul „Asociațiunii”. — Partea oficială. — Acluse la protocolul adunării generale dela Deva. — Procesele verbale. — Din despărțiminte.

Din public. *)

D-șoara Elena Murășan

și
dl Alesandru Ungur,

teolog absolvent

adantați.

Batin.

Creaca.

5 Octombrie 1899.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacțiunea nu e responsabilă. Red.

La

Abonament lunar

pentru

Octombrie st. vechi

invită

Administrația ziarului „TRIBUNA”

MAI NOU.

Răsboiul.

De pe câmpul de răsboi nu se semnalează lupte nouă. În Londra se așteaptă cu nerăbdare știrile din Natal, de oare-ce aici trupele engleze sînt mai slabe ca ale Burilor și, până la sosirea trupelor ajutoare, se mărginesc la defensivă. La granița vestică Englezii au forțe mai bune și cele trei orașe Mafeking, Vryburg și Kimberley sînt bine fortificate. Luptele decisive însă se vor da în Natal, unde operează împreună Burii cu cei din Oranje. Încă nu se știe, că împreunatu-s'au trupele lor, în calea spre Ladysmith.

Ultime știri.

București, 16 Octombrie n. Starea sănătății principelui Carol s'a îmbunătățit. A dormit în noaptea spre Luni bine, ear' pute-rea încep să se întărească.

Roma, 16 Octombrie n. Congresul orientaliștilor s'a închis Duminică. Președintele de Gubernat a accentuat de nou importanța congresului și a anunțat, că proximal congres se va ține la Hamburg. Delegații străini au făcut ovațiuni guvernului, municipalității orașului Roma și comitetului.

Viena, 17 Octombrie n. Foaia oficială publică rescriptul prin care se revocă ordonanțele referitoare la folosirea limbilor în Boemia. S'au luat toate măsurile necesare pentru împedecarea eventualelor turburări.

Teatru orășenesc în Sibiu.

Direcțiunea: Leo Bauer.

Mercuri, 18 Octombrie n.

DIE GLOCKEN VON CORNEVILLE.

Operetă în 3 acte, de Richard.

Planquette.

Începutul la 7 ore seara.

Sosiți în Sibiu.

La 17 Octombrie n. 1899.

Hotel „Împăratul Romanilor” Baroneasa Horváth din Cluj; Luisa Kunst, actoriță din St.-Pölten; Ioaniciu cu soția, Ionescu, din Căneni, Bădescu din Craiova, ingineri; Havas, Krauss, Lang, din Budapesta, Schwarz din Viena, comercianți; Bojița din Sebeșul-săseș, Dr. Bekits din Panciova, avocați; Petri din Bodu, Friedrich din Făgăraș, directori; Koesch, cond. de edile din Cluj; Dr. Racoța, medic cerc. din Șeica-mare; Dunca, econom din Hunedoara.

Hotel „Newthwer” Rolfinger cu soția, director din Budapesta.

Hotel „Habermann” Chynă, grădinar din Viena; Maria Caranfil, ospetăreasă din Greblești.

Bibliografie.

A apărut:

Tragedia Calvarului, de abbé Henry Bolo, tradusă în românește de membrii societății de lectură „Inocențiu Micu Clain” a teologilor din Blaj. Edit. societății, tiparul „Tipografie”, societ. pe acțiuni în Sibiu. Pref. 2 coroane, pentru România: 3 lei.

În această scriere se tratează, într-o concepțiune originală și într-un stil superb, *divina tragedie* a Mântuitorului. E o lectură, ce înalță fiecare suflet creștin, obicinuit a simți și gândi.

Traducerea e vrednică de original; pare-că nici nu e traducere. Un limbaj verde românesc, în felul scrierilor sfinte, este caracteristica eselenței traducerii, care face onoare tinerilor teologi dela Blaj. Unitatea stilului e așa de evidentă, încât ni se pare că unul singur a făcut întreaga traducere.

Înfașurarea tehnică nu desminte reputațiunea bună a atelierului „Tipografie” noastră. Ear” broșurarea în stil antic, franțuzesc, îi dă o formă originală și atrăgătoare. Învelișul e de hârtie pergament.

Rar se vede în piața de cărți românești o carte cu înfașurare așa de elegantă, demnă, atrăgătoare.

Se poate procura și dela librăria noastră. Creдем, că nu numai prețuri, pentru cari are un preț deosebit, ci toți iubitorii de lectură bună și frumoasă, domni și dame, se vor grăbi a și-o procura.

„Naționalitatea”. Societatea noastră „Tipografia” a scos într-o elegantă broșură interesantul studiu de Max Nordau despre „Naționalitate”. Valoarea acestui studiu este cunoscută cetitorilor nostri limbajul frumos în care „Rosmarin” ai nostru a știut să-l îmbrace e gustat deja de cetitorii nostri, căci în „Tribuna” s’a publicat mai întâiu. Vorba era numai ca interesantele observațiuni originale ale genialului autor să nu rămână resfirate prin atâția numeri de ziari, ci să fie colectate într-un mănunchiu, mai accesibil la cetit și meditat. Aceasta a împlinit-o „Tipografia” când a retipărit articolul din „Tribuna” în broșura de față. În estensiune de 40 pagini tipărite frumos pe hârtie fină, această prețioasă broșură se trimite francat pentru 25 cr. A se adresa la librăria „Tipografia” societate pe acțiuni în Sibiu.

A apărut: **Almanachul** Reuniunii învățătorilor dela școalele confesionale gr.-or. din dieceasa Caransebeșului, editat din prilejul adunării generale iubitoare, ținute în 22 și 23 Septembrie 1899, cu care ocaziune s’a inaugurat monumentul lui Constantin Diaconovici-Loga. Un volum elegant de 232 pagini 8° mare, hârtie fină velin, tipar frumos, cuprinzând rapoartele adunărilor generale dela înființarea Reuniunii până în 1895, raportul despre inaugurarea monumentului și cuvântările, unsprezece disertațiuni din sfera instrucțiunii și educației, sentențe, telegramele de felicitare la inaugurarea monumentului și conspectul ajutoarelor date de Reuniune învățătoreselor veduve. A apărut în tipografia diecesană din Caransebeș. Pref. 1 fl.

A apărut în tipografia noastră cartea „**Principiile politice**” (după Dr. Fr. de Holzendorff) de Teodor V. Păcățian. Formatul 8° mare, cuprinzând 290 pagini, tiparul curat și cetet. Pref. 2 fl.

În cartea aceasta, de netăgăduită valoare literară, sunt tratate cu multă competență următoarele teme din domeniul politicii:

Politica e — știință. — Politica e — artă. — Conexiunea științei și a artei de stat în procesul politic. — Raportul dreptului pozitiv cu politica. — Conflitele între maniarea dreptului și a politicii practice. — Raportul între morală și politică. — Scopurile ideale de stat. — Scopurile reale de stat. — Scopul de putere națională al statelor. — Scopul de drept individual în stat. — Scopul social-cultural al statului. — Armonia scopurilor de stat.

O recomandăm cu căldură publicului român, iubitor de literatura științifică, în special însă celor ce, conform poziției lor sociale, sunt chemați să fie conducători politici ai poporului nostru. De vânzare în librăria institutului nostru.

A apărut: „**Almanachul învățătorului român pro 1899—1900**”. E de toată frumusețea ca exterior și de tot interesul ca cuprins. Se recomandă de sine tuzor, îndeosebi învățătorilor nostri. Se poate abona la noi.

Politica noastră națională.

Sub titlul acesta general a apărut o interesantă broșură ce poartă titlul următor:

— Rolul dlui D. A. Sturdza în **chestiunea națională**. Studiu istorico-politic de Teodor Raca, profesor gimnazial. Ploest, Tipografia „Democratul”, 1899. Format 8° mare, 160 pagini.

Interesantul studiu al zelosului naționalist, dl Raca, e merit pentru lumea politică, din România, dar din nenorocire ne privește foarte mult, dacă nu exclusiv și pe noi. E o lectură foarte folositoare, dacă nu necesară, tuturor băștinașilor nostri, cari se interesează de politică. În marea crasă politică națională, care nici astăzi nu s’a sfârșit, dl Raca aruncă prin studiul său o intensă lumină, care va servi multora spre orientare în situația noastră.

Cartea costă 1 leu 25 bani, sau 60 cr. Se poate comanda direct dela autor, ori prin librăria noastră.

„Lupta pentru drept”

— Voci de presă. —

„Dreptatea”

„Trebuie să fim bucuroși când ni s’a dat în materie de literatură juridică o traducere de valoare, din toate punctele de privire.

„Lupta pentru drept” e creațiunea aceluia geniu juridic Dr. Rudolf de Ihering, care e poate cea mai strălucită și cea mai originală ilustrațiune a literaturii juridice contemporane.

Traducerea dlui Păcățianu însă e mult superioară traducerilor anterioare și ca stil și ca aprofundare serioasă a originalului, având pe lângă asta avantajul de a ne prezenta penultima ediție a originalului nemțesc, ediție apărută cu un an înaintea morții lui Ihering, care a supus-o unor modificări, cari înlocuiesc stilul științific greoiu în antia ediție cu un stil mai ușor, accesibil și celor ne-specialiști în materie de drept.

Cursul pieței din Sibiu.

Din 16 Octombrie n. 1899.

Hârtie-monetă română	Cump.	9.35	vând.	9.40
Lire turcești				
Imperiali (16 R. aur)		18.92		19.02
Ruble rusești 100 a.		126.75		127.75
Galbeni		5.64		5.69
Napoleon-d'ori		9.82		9.99
100 Marco germane		58.67		59. —
Livre sterling		11.96		12.06

Bursa de Budapesta.

Din 14 Octombrie n. 1899.

Renta de aur ung. 4%	115.25
„ „ 4%	93.90
„ „ val. cor. 6%	119.75
Imprumutul căilor ferate ung.	119.25
Bonuri rurale ung.	92.50
„ „ croate-slavone	9.75
Obligațiunile desp. regalilor	161.25
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	137.50
Renta de hârtie austriacă	98. —
„ de argint austriacă	98. —
„ de aur austriacă	116.50
Losuri austriace din 1860	135.50
Acțiunile băncii austro-ungare	900. —
„ de credit ung.	866.50
„ de credit austr.	861.60
Scrieri fonciare ale institutului de credit și economii „Albina”	102. —
Argintul	5.70
Galbeni împărătești	5.70
Napoleon-d'ori	9.57
Marco 100 imp. germane	59. —
London 10 Livre sterlingi	120.95

Bursa de Viena.

Din 14 Octombrie n. 1899.

Renta de aur 4%	114.95
Renta ung. v. c. 4%	93.90
Imprumutul căilor ferate ung.	119.60
Bonuri rurale ung.	119. —
„ „ croate-slavone	92.50
Renta de hârtie austriacă	98.20
„ de argint austriacă	98.10
„ de aur austriacă	116.15
Losuri austriace din 1860	135. —
Acțiunile băncii austro-ungare	902. —
„ de credit ung.	866.50
„ de credit austr.	862.90

Bursa de București.

Din 1 Octombrie

5% Renta perpetuă	4% Fonc. rur.	81 1/2
5% „ am. 1881 96	5% „ urb. Buc. 88 1/2	
5% „ 1892 98 1/2	5% „ Iași 82	
5% „ 1898 98 1/2	Banca Naț. 2560	
5% „ 1894 83 1/2	Agricola 806	
4% „ 1889 84 1/2	România 267	
5% „ 90.94 86 1/2	de scont	267
4% „ 1896 88	Dac. Rom. 420	
4% „ 1898 88	Națională 430	
Convertite rurale	Patria	
5% Obl. c. B. 1893	Construcții 60	
4% „ 1890	Basalt artificial	
5% „ 1895	Tramv. nou	
5% Fonc. rur. 93 1/2	Baia centrală 105	

Pentru redacție și editură responsabil: Andrei Bafes. Proprietar: Pentru „Tipografia”, societate pe acțiuni: Iosif Marschall.

400 mărci (circa 250 florini)

câștig lunar, garantat, cinstit și fără risic poate se câștige, aceia care își trimit adresa și o marcă postală sub V. 21 la Annoncen-Exped. K. F. Wöjtan, Leipzig-Lindenau. [315] 1—52

Reîntors dela Viena

mi-am asortat splendid

depoul meu

de pălării pentru dame și domni și capisoane pentru copii, cu cele mai noi și mai moderne fașoane, numai de Paris și Viena.

Și cu toate acestea eu vînd cu prețurile cele mai solide și mai moderate. D’aceia îmi permit să rog p. t. publicul să binevoiască a mă onora cu cât mai multe comande. [311] 2—3

Cu distincția stîmă

R. Neumann,

strada Cîsnădiei nr. 11.

„Tipografia”, soc. pe acțiuni în Sibiu.

Se află de vânzare:

HOMO SUM.

ROMAN

DE GEORGE EBERS.

Pref. 1 fl. sau 2 lei 50 bani.

Comande se pot face la

„Tipografia”,

soc. pe acțiuni în Sibiu.

Se află de vânzare la

„Tipografia”, soc. pe acțiuni în Sibiu

Cartea Stuparilor săteni

de

Romul Simu, învățător.

Cu mai multe ilustrațiuni în text.

Editura și proprietatea

„Reuniunii rom. de agricultură din comitatul Sibului”,

Pref. 35 cr. plus portul postal.

Reuniunea agricolă prin edarea acestei părți folositoare a umplut un gol adănc simțit la literatura stuparilor. Broșura este scrisă pe un frânt de învățător, stupar priceput. Ea tractează pe scurt tot de ce are trebuință un stăp. Se recomandă cu deosebire ca prețuri pentru școalele noastre de tot soiul.

Se vinde la

„Tipografia”,

societate pe acțiuni în Sibiu.

La „Tipografia”, soc. pe acțiuni în Sibiu se află de vânzare

„POESII”

DE

IOAN N. ROMAN.

Pref. 50 cruceri.

Cu preț redus!

Se află de vânzare la „Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiu

Școalele din Blaj.

Studiu istoric

de

Nicolae Brănzeu,

profesor la liceul „I. C. Brătianu” în Pitești

Pref. redus dela 1 fl. la 50 cr.

Pentru tipar responsabil: Iosif Marschall.

Anerkannt das beste und vollständigste Werk über Naturheilkunde.

PLATEN
Die Neue Heilmethode

Lehrbuch der naturgemässen Lebensweise, der Gesundheitspflege und der arzneilosen Heilweise.

Ein Haus- und Familienschatz für Gesunde und Kranke.

Hauptwerk.

Mit einem anatomischen Modell des männlichen Körpers, bis in die kleinsten Teile zerlegbar, in Buntdruck, 8 Chromotafeln und 431 Text-Abbildungen. Preis hocheleg. geb. in 1 Bde. 10 Mk. = 6 fl. 6 W. = 13.35 frs., in 2 Bdn. 11 Mk. = 6.60 fl. 6 W. = 14.70 frs.

Supplement. Nur für Erwachsene!

Mit einem anatomischen Modell des weiblichen Körpers, bis in die kleinsten Teile zerlegbar, in Buntdruck, 15 Chromotafeln und 48 Text-Abbildungen. Preis in reich geprägtem Prachtband 10 Mk. = 6 fl. 6 W. = 13.35 frs.

Hauptwerk u. Supplement zusammen, in 3 Bdn. geb., i. eleg. Karton, 20 Mk. = 12 fl. 6 W. = 26.70 frs.

Das Supplement ist das

erste und einzige Ergänzungswerk

zu allen früheren und gegenwärtigen literarischen Erscheinungen auf dem Gebiete der Naturheilkunde. Es behandelt u. a. in ausführlicher Darstellung:

Badekuren und Sommerfrischen, Kinderlose Ehe, Geisteskrankheiten, Kinderdittent, und Kinder-Erziehung, Geschlechtsleib, sexuelle Perversionen, verkümmertes Geschlechtstrib, Schönheitspflege, Röntgenstrahlen, Violektion.

Im „Platen” sind sämtliche bisher erprobte Heilmethoden, wie die von Priessnitz, Schroth, Rikli, Kneipp, Hensel, Glanville etc. enthalten. Indem nur das wirklich Gute und Erfolgreiche, die Quintessenz der genannten Lehren mit der Platenschen Methode verschmolzen wurde, ist eine

Encyklopädie der Naturheillehre von grösstem Werte

entstanden, die, auf jeden Krankheitsfall individuell eingehend, der Menschheit ganz hervorragende Dienste zu leisten geeignet ist. Zu beziehen durch alle Buchhandlungen sowie direkt vom Verlage

Berlin W. 57

und Leipzig.

Deutsches Verlagshaus Bong & Co.

„TIPOGRAFIA”, SOCIETATE PE ACȚIUNI, SIBIU.

Scrierile eminentului și simpaticului poet și prosator

Al Vlăhuță.

se află de vânzare pe lângă prețurile originale și anume:

„Iubire”, *poesie* (1888—1895), editura Carol Müller 1896 fl. 1.50

„Dan”, *roman*, editura librăriei E. Graeve & Comp. 1894 (1 vol.) fl. 1.75

„Dan”, *roman*, Biblioteca pentru toți, 4 ani, editura Carol Müller 1896,

2 volume à 32 cr. 64 cr.

„Din goana vieții”, ediția III. (1895) fl. 1.75

„Din goana vieții”, (Biblioteca pentru toți, 3 ani) edit. C. Müller 48 cr.

„Icoane sterse”, *nuvele*, (Biblioteca pentru toți), edit. C. Müller 16 cr.

„Un an de luptă”, ed. C. Müller, 1895 fl. 1.25

Cel mai nou volum de *nuvele*:

„In vîltoare”, *nuvele*, editura Miloșescu 1896 fl. 1. —

Comandele se se adreseze:

„Tipografia”, societate pe acțiuni, Sibiu.

Doști se cetii

un interesant

Roman?

„Castelul din Carpați”

Roman din viciaja poporului românesc din Ardeal.

de

Jules Verne.

Premiat de „Academia franceză”

Traducere, — unica autorisată de editorul proprietar francez — făcută

de

Victor Onișor.

Acest volum apărut tocmai acum, are 255+XII pagini, în octav

mare, de o elegantă rară la cărțile românești, și este împodobit cu

26 ilustrațiuni

admirabile, executate după *olșouri din Paris*

Pref. 1:

Edițiunea populară: 30 cr. + 5 cr. porto postal.

Edițiunea de lux: 1 fl. 20 cr. + 10 cr. porto.

Edițiunea de lux compactat: 2 fl. + 10 cr. porto.

Cel mai potrivit cadou e un „Castel”

A se adresa direct la

Librăria „Tipografie”, soc. pe acțiuni

Sibiu, strada Poplădă nr. 15.